

5 Ocak 2024 tarihli Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, FAO Gıda Fiyat Endeksi, 2023'te önemli ölçüde düşüş gösterdi

FAO Gıda Fiyatları, Aralık ayında, Kasım ayına göre %1,8 (1,5 puan) düşüş göstererek ortalama 118,5 puan oldu ve bitkisel yağlar, süt ürünleri ve şeker fiyat endekslerindeki artışlar tahıl ve et fiyatlarındaki düşüşleri dengeledi. Endeks bir yıl önceki seviyesinin %10,1 (13,3 puan) altında gerçekleşti. 2023 yılının tamamı için endeks, 2022 ortalamasından %13,7 (19,7 puan) daha düşük bir değerle 124,0 puan olarak gerçekleşti.

FAO Tahıl Fiyatları, Aralık ayında, Kasım ayına göre %1,8 (1,5 puan) artış göstererek 122,8 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %16,6 (24,4 puan) düşüş gösterdi. Buğday ihracat fiyatlarının son dört aydan beri süren düşüşünün ardından, bazı büyük ihracatçılarda hava şartlarına bağlı lojistik aksaklıklar ve güçlü talep nedeniyle Karadeniz'de yaşanan gerginliklerin desteğiyle Aralık ayında artış gösterdi. Brezilya'nın ikinci ürün ekimlerine ilişkin endişeler ve Ukrayna'dan yapılan sevkiyatları engelleyen lojistik kısıtlamalar nedeniyle uluslararası mısır fiyatları da Aralık ayında güçlendi. FAO Tüm Pirinç Fiyat Endeksi Aralık ayında Kasım ayı seviyesinin %1,6 üzerinde gerçekleşti. Bazı Asyalı alıcıların alımlarına tepki olarak yükselen ve Hindistan'ın ihracat kısıtlamaları ve Vietnam'daki kısıtlı tedarik nedeniyle ihracatçılar arasındaki rekabeti azaltan endeks fiyatları bu artışı destekledi. Pirinç endeksine göre, uluslararası pirinç fiyatları, büyük ölçüde El Niño'nun pirinç üretimi üzerindeki etkisine ilişkin endişeler ve Hindistan'ın uyguladığı ihracat kısıtlamalarının ardından 2023'te yıllık %21 artış gösterdi. FAO Tahıl Fiyat Endeksi 2023'te 130,9 puan olarak gerçekleşti; bu, 2022 rekor yıllık ortalamasına göre %15,4 (23,8 puan) düşüş gösterdi; bu da küresel pazarların iyi tedarik edildiğini yansıtıyor.

FAO Bitkisel Yağ Fiyatları, Aralık ayında, Kasım ayına göre %1,4 (1,7 puan) düşüş göstererek 122,4 puan olarak gerçekleşti. Fiyat endeksindeki düşüş, önde gelen üretici ülkelerdeki mevsimsel olarak düşük üretime rağmen, büyük ithalatçılardan gelen zayıf alımların da desteklediği palm, soya, kolza tohumu ve ayçiçeği tohumu yağlarında uluslararası fiyatlarındaki düşüşü yansıtıyor. Uluslararası soya yağı fiyatları, biyodizel sektöründeki talepteki yavaşlamanın yanı sıra Brezilya'nın ana yetiştirme bölgelerindeki iyileşen hava koşullarının bir sonucu olarak Kasım ayına göre %3'ten fazla düşüş gösterdi. Uluslararası kolza tohumu ve ayçiçek yağı fiyatları, küresel ithalat talebinin yavaşlaması nedeniyle geriledi. 2023 yılı için FAO Bitkisel Yağ Fiyat Endeksi, 2022'ye göre keskin bir düşüşle %32,7(61,5 puan) 126,3 puan olarak küresel arzdaki iyileşmenin ortasında üç yılın en düşük seviyesinde gerçekleşti.

FAO Süt Ürünleri Fiyatları, Aralık ayında, Kasım ayına göre %1,6 (1,9 puan) artış göstererek 116,1 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %16,1 (22,2 puan) düşüş gösterdi. Endeksin Aralık ayındaki artışına tereyağı, tam yağlı süt tozu ve peynir fiyatlarındaki yüksek fiyatlara neden oldu. Tereyağı ve peynirde uluslararası fiyatlar, bölgedeki süt teslimatlarının mevsimsel olarak artmasına rağmen piyasada devam eden arz sıkışıklığının aksine, tatil sezonu öncesinde Batı Avrupa'daki güçlü iç satışların desteğiyle artış gösterdi. Ayrıca Yakın Doğu'dan artan ithalat talebi de peynir fiyatlarını destekledi. Güçlü küresel ithalat talebi uluslararası yağlı süt tozu fiyatlarının artmasına yol açarken; Avrupa'daki piyasalar tatiller nedeniyle büyük ölçüde hareketsiz kaldı. 2023 yılında FAO Süt Ürünleri Fiyat Endeksi, 2022 ortalamasının %16,6 (23,6 puan) altında ortalama 118,8 puan olarak gerçekleşti; bu durum, ithalatçı ülkelerdeki bol stokların ortasında, özellikle spot tedariklere yönelik cansız ithalat talebinin desteğiyle, dünya genelindeki tüm süt ürünlerindeki fiyat düşüşlerini yansıtıyor.

FAO Et Fiyatları, Aralık ayında, Kasım ayına göre %1,0 (1,1 puan) düşüş göstererek 110,4 puan oldu ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %1,8 (2,0 puan) düşüş gösterdi. Aralık ayında uluslararası domuz eti fiyatları, bazı ihracatçı ülkelerdeki mevsimsel iç satışlardaki artışa rağmen Asya'dan gelen zayıf ithalat talebinin desteğiyle düşüş gösterdi. Büyükbaş hayvan eti ve kanatlı hayvan eti fiyatları da düşüş gösterdi; Asya'daki aktif alım ilgisinin azalması ve büyük üretim bölgelerindeki ihraç edilebilir arzın bol olması nedeniyle de düşüş gösterdi. Küçükbaş hayvan eti fiyatları, tatil öncesi güçlü talep ve son yağmurların hayvanların kesim için indirilmesine yönelik baskıyı hafifletmesiyle Okyanusya'daki kesim arzındaki düşüş nedeniyle son iki aydan beri devam eden düşüşlerin ardından toparlandı. FAO Et Fiyat Endeksi, bir bütün olarak 2023'te, yıllık ortalama değerlerdeki düşüşleri

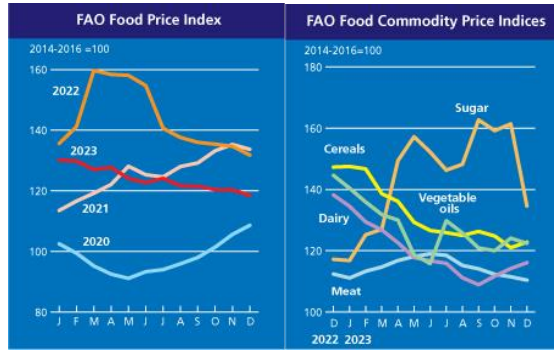
yansıtan önemli et ithalatçısı ülkelerin zayıf ithalat talebi nedeniyle önde gelen ihracatçı bölgelerden artan ihracat mevcudiyeti nedeniyle 2022'ye göre %3,5 (4,2 puan) düşüşle 114,6 puan olarak gerçekleşti. Büyükbaş hayvan eti, kanatlı hayvan eti ve küçükbaş hayvan eti için bu durum ortalama domuz eti fiyatlarındaki artışla kısmen telafi edilmiştir.

FAO Şeker Fiyatları, Aralık ayında, Kasım ayına oranla %16,6 (26,8 puan) düşüş göstererek 134,6 puan olarak son dokuz ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti ancak bir önceki yılın aynı dönemine göre %14,9 (17,5 puan) artış gösterdi. Aralık ayında uluslararası şeker fiyatlarındaki düşüş, Brezilya'daki olumlu hava koşullarının da desteklediği güçlü üretim temposundan kaynaklandı. Brezilya'dan gelen güçlü ihracat ve etanol satışlarından elde edilen düşük getiriler, uluslararası şeker fiyatlarındaki genel düşüşe katkıda bulundu. Hindistan Hükümeti'nin bu sezonda etanol üretimi için şeker kamışı kullanımını sınırlama kararı da fiyatlar üzerinde aşağı yönlü baskıyı daha da artırdı. FAO Şeker Fiyat Endeksi, bir önceki yıla göre %26,7 (30,6 puan) artışla ortalama 145 puana ulaştı ve temel olarak küresel şeker dengesinin sıkışmasına ilişkin endişeler nedeniyle 2011'den bu yana en yüksek değere ulaştı.

*Diğer emtia gruplarının aksine, FAO Et Fiyat Endeksi, FAO Gıda Fiyat Endeksi hesaplanıp yayınlandığında henüz açıklanmamış oluyor. Bu yüzden tahmini değerler ile yayınlanıyor. Asıl fiyatlar belli olduktan sonra Gıda Endeksi bir sonraki dönem için revize edilebiliyor.

Grafikler:

1- Gıda Emtiaları Fiyat Endeksleri

Sugar:	Şeker
Dairy:	Süt ürünleri
Vegetable Oils:	Bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar)
Meat:	Et
Cereals:	Hububat

2- Nominal ve Reel Bazda FAO Gıda Fiyatı Endeksi

